

16. august 2024

EM 2024/145

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at sikre, at Sundhedsvæsenets ydelseskatalog altid er opdateret og aktuelt således, at borgerne aldrig er i tvivl om, hvilke ydelser, der tilbydes og hvor de rent geografisk tilbydes.

(Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit)

Begrundelse

Sundhedsvæsenet i Grønland står overfor voldsomme udfordringer med at rekruttere og fastholde kvalificeret personale. Brugen af vikarbureaupersonale har nået et rekordhøjt niveau, hvilket påvirker kontinuiteten og kvaliteten af patientbehandlingen. Lukning af fødesteder og lægebemandede steder har skabt usikkerhed og utryghed blandt borgerne. Det, blandt mange andre udfordringer, skaber et behov for et realistisk og opdateret ydelseskatalog, der skal sikre en åben og ærlig kommunikation med borgerne om sundhedsvæsenets muligheder og begrænsninger. I den forbindelse er det værd at bemærke, at det nuværende ydelseskatalog senest er opdateret i 2015¹. Det opdaterede ydelseskatalog skal klart beskrive, hvilke sundhedsydelser der realistisk kan leveres under de nuværende omstændigheder.

Det skal også beskrive potentielle løsninger i form af behovet for investering i kurser og efteruddannelser lokalt, da det er afgørende for at sikre tilstedeværelse af sundhedsprofessionelle i mindre byer og bygder. Uddannelserne bør tilrettelægges, så de kan gennemføres uden at forlade hjemstedet for at minimere frafald og for at sikre lokal tilstedeværelse. Der skal endvidere udarbejdes en synlig strategi for at tiltrække og fastholde læger, sygeplejersker, sundhedsassistenter, bioanalytikere, hjælpere, portører og andre faglærte og ufaglærte medarbejdere således, at lokalsamfundet kan tage et nødvendigt medansvar i fastholdelse af ressourcer.

Telemedicin kan spille en afgørende rolle i at sikre tilgængelighed til sundhedsydelser i mindre byer og bygder. Konsultationer via videoopkald, fjernmonitorering af patienter og uddannelse af lokalt sundhedspersonale er allerede noget, som vi har gode erfaringer med, hvorfor dette skal videreudvikles.

Vi skal sammen med borgerne skabe rammerne for, at alle kan tage ansvar for eget liv og helbred gennem forebyggende sundhedsforanstaltninger og aktiv deltagelse i egen behandling. Der skal være et særligt fokus på sundhedsfremmende initiativer og uddannelse af borgerne i, hvordan de kan passe på deres eget helbred. Et andet vigtigt element er også, at tydeliggøre og synliggøre behandlingstilbuddet indenfor de økonomiske og ressourcemæssige rammer.

Her er det ligeledes vigtigt, at vi fra politisk hold tør spørge os selv, om vi kan forsvare at give adgang til alle slags behandlingskrævende tilbud, herunder sjældne tilfælde af sygdomme og/eller kosmetiske

¹ [Sundhedstilbuddet i din region \(peqqik.gl\) https://peqqik.gl/Emner/Patientinformation/Ydelser-i-SHV](https://peqqik.gl/Emner/Patientinformation/Ydelser-i-SHV)

behandlingstilbud. Det er ikke sundhedsvæsenets medarbejdere, der skal stå for skud for de politisk prioriterede beslutninger. Derfor vil et revideret ydelseskatalog, som også er politisk godkendt, være en hjælp til at sikre åbenhed og gennemsigtighed.

Det er efter Demokraatits opfattelse vigtigt, at ydelseskataloget konstant bliver opdateret i forhold til virkeligheden. Tryghed og tillid kan kun fremmes ved at føre en ærlig og realistisk sundhedspolitik, der tegner et billede af både det nuværende og det fremtidige sundhedstilbud. Eksempelvis står der i det nuværende ydelseskatalog, hvilke sundhedscentre og regioner, der er lægebemandet og fungerer som fødesteder til trods for, at det ikke længere er i overensstemmelse med realiteterne. Det skaber forvirring og frustrationer hos borgerne, at løfterne i ydelseskataloget ikke passer med virkeligheden.

I Demokraatit mener vi, at det er på tide, at ydelseskataloget bliver opdateret og at det herefter bliver dynamisk således, at borgerne altid kan regne med, at det der står i ydelseskataloget er i overensstemmelse med virkeligheden.

Vi håber på bred opbakning til forslaget fra Inatsisartuts partier og Naalakkersuisut.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der vil være udgifter i forbindelse med opdateringen af ydelseskataloget. Disse udgifter forventes ikke at overstige et akademisk årsværk af 500.000 kroner. Fremadrettet vil der være udgifter til at holde ydelseskataloget dynamisk. Disse udgifter skal afholdes inden for det nuværende budget i sundhedsvæsenet.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.